

Konsekvensutredning: Förslag till ändring i UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6–8 §§ i [förordningen \(2007:1244\) om konsekvensutredning vid regelgivning](#).

Sammanfattning

- Med anledning av att UHR har uppmärksammat att det finns skrivfel i de senaste ändringarna av dessa föreskrifter behöver en justering av vissa paragrafer ske. I samband med detta har ytterligare skrivfel justerats.
- Finland har fått en ny examenstruktur för studentexamen vilket medför att UHR behöver göra ändringar i bilaga 3, som har rubriken *Preliminärt meritvärde för vissa betyg från utländska utbildningar*, i UHR:s föreskrifter.
- I bilaga 5, som har rubriken *Värdering av vissa betyg som jämföras med betyg från gymnasieskolan*, till UHR:s föreskrifter har vissa skrivfel åtgärdats. Det gäller betyg från Europaskolan och betyg från utbildning som leder fram till International Baccalaureate Diploma.
- De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2022 och tillämpas första gången till utbildning som börjar efter den 31 december 2022.

A Allmänt

1.Syftet med reglerna

I de senaste ändringarna av UHR:s föreskrifter (2013:1) om grundläggande behörighet och urval justerades numreringen av paragraferna som en följd av ändringarna. Dock justerades inte hänvisningarna i de paragrafer som rör meritvärdering av utländska gymnasieutbildningar eller motsvarande samt bestämmelser gällande meritpoäng och meritpoängskompensation. Dessa hänvisningar behöver korrigeras.

Hänvisningarna rör meritvärdering av betyg från utländska gymnasieutbildningar eller motsvarande samt bestämmelser gällande meritpoäng och meritpoängskompensation. UHR föreslår följande justeringar av hänvisningar i 20 §, 24–25 §§ samt 28–29 §§.

20 §

I denna bestämmelse framgår att värdering av betyg från utländska gymnasieutbildning eller motsvarande ska värderas enligt de bestämmelser som finns i 12 §. Hänvisningen ska ändras till nuvarande 23 §. Vidare framgår av bestämmelsen att om den sökande har kompletterat med kurser från gymnasieskolan eller gymnasial vuxenutbildning ska därefter ett meritvärde beräknas efter komplettering enligt 13 §, med beaktande av föreskrifterna i 10 §. Dessa hänvisningar ska ändras till nu gällande 24 § respektive 21 §.

24 §

I denna bestämmelse framgår hur beräkning av meritvärde efter komplettering ska ske för betyg från utländska gymnasieutbildningar eller motsvarande. I förklaringen av ingående variabler i formeln finns hänvisningar. För det preliminära meritvärdet, M_{prel} , ska meritvärdet beräknas enligt 12 §. Hänvisningen ska ändras till 23 §. För summan av betygsvärdena, B , för de medräknade betygen hänvisas till bestämmelserna i 10 §. Det ska ändras till 21 §. Slutligen hänvisar summan av gymnasiepoäng, A , till den beräkning som finns i 10 §. Den hänvisningen ska också ändras till 21 § för att följa den nuvarande numreringen i föreskrifterna.

25 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om platsfördelning på grundval av betyg från utländska gymnasieutbildningar och hänvisar till bestämmelserna gällande meritvärdering av utländska utbildningar. Dessa hänvisningar ska ändras så att hänvisningarna hänvisar till de paragrafer som nu är gällande, 23 och 24 §§, i stället för hänvisningarna till 12 och 13 §§.

I första meningen finns uttrycket "och/eller". Detta uttryck bör undvikas. I samband med ovan nämnda ändring ska denna mening ändras och uttrycket tas bort. Det är ingen ändring i sak.

28 §

Paragrafen innehåller bland annat hänvisning om att bestämmelser om hur betyg enligt kursplaner som infördes 1992 och 1994 får tillgodoräknas som meritpoäng finns i 18–19 §§ samt att bestämmelser om meritpoängskompensation för sökande, som inte får tillgodoräkna meritpoäng, finns i 20 §. Dessa hänvisningar ska ändras till 29–30 §§ respektive 31 § för att följa nuvarande numrering i föreskrifterna.

29 §

I denna bestämmelse regleras hur meritpoäng för betyg enligt kursplaner i gymnasieskolan och gymnasial vuxenutbildning som infördes den 1 juli 1992 och den 1 juli 1994 ska tillgodoräknas. Bestämmelsen innehåller hänvisningar till 19 § där det framgår hur kurser som motsvarar meritkurser ska ge meritpoäng. Denna hänvisning ska justeras till 30 § för att följa nuvarande numrering.

Bilaga 3

Den finska studentexamen har reformerats. Den nya examen består av fler obligatoriska prov och extra prov kan inte längre särskiljas från de obligatoriska proven i betygsdokumentationen på samma sätt som tidigare. De nuvarande bestämmelserna i UHR:s föreskrifter om hur medelvärde ska beräknas kan därför inte användas för dem som avlägger en förändrad studentexamen.

Förändringen av studentexamen införs succesivt i Finland och gäller för dem som börjar avlägga studentexamen våren 2022. Ändringen berör inte de elever som har börjat avlägga studentexamen till och med hösten 2021. De avlägger examen enligt tidigare regler. I Finland kan en studentexamen avläggas uppdelad under tre på varandra följande terminer. De elever som började avlägga studentexamen under hösten 2021 kan alltså examineras fram till och med hösten 2022 (undantagsvis senare).

UHR föreslår följande ändringar i bilaga 3 för de sökande som har en finsk gymnasieutbildning

- Omräkningstabellen gäller inte för sökande som börjar avlägga studentexamen 2022.
- Bestämmelserna om hur medelvärde beräknas ska inte gälla för sökande som börjar avlägga studentexamen 2022.

Ändringen innebär att för sökande med finska gymnasiebetyg och som inlett studentexamen under våren 2022 kommer betygen omräknas enligt vad som anges i 20 §.

Betygen ska tills vidare räknas om enligt den formel för att räkna om ett utländskt betygsmedelvärde till ett preliminärt jämförelsetal som anges i 23 § i UHR:s föreskrifter. I denna formel överförs det utländska betygets betygsmedelvärde till skalan 10,00–20,00, vilket ger ett preliminärt meritvärde.

När det finns tillräckligt med statistiskt underlag från sökande med betyg enligt den reformerade studentexamen kommer UHR att ta ställning till om en omräkningstabell bör tas fram även för dessa betyg.

Bilaga 5, Värdering av vissa betyg som jämföras med betyg från gymnasieskolan

I texten i punkterna 4 a och 9 a i bilaga 5 finns det felaktiga hänvisningar till bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100). Dessa måste ändras så att det

blir rätt hänvisningar. I texten i punkten 6 finns det en hänvisning till en punkt som genom tidigare ändring av föreskrifterna fått ett annat nummer. Den nuvarande hänvisningen behöver därför korrigeras

2. Alternativa lösningar och effekter av utebliven reglering

UHR bedömer att hänvisningar till rätt bestämmelser är nödvändigt för att bestämmelserna ska bli korrekta. Om UHR inte ändrar hänvisningarna blir konsekvensen att meritvärderingen av utländska sökandes betyg samt beräkningen av meritpoäng för sökande med äldre betyg är felaktig.

UHR bedömer att frågan om meritvärdering av sökande med finsk gymnasieutbildning som börjar avlägga studentexamen 2022 behöver regleras i föreskrifter. Om UHR inte reglerar detta blir konsekvensen att sökande med en finsk gymnasieutbildning som börjar avlägga studentexamen 2022 inte kan göra välavvägda val i sina nuvarande och framtida studier.

UHR bedömer att korrigeringar av felaktiga hänvisningar i bilaga 5 till UHR:s föreskrifter är nödvändigt för att bestämmelserna ska bli korrekta. Om UHR inte ändra dessa hänvisningar blir konsekvensen att sökande med betyg från Europaskolan och utbildning som leder fram till International Baccalaureate Diploma får en felaktig meritvärdering och platsfördelning.

UHR anser att det inte finns några alternativa lösningar på dessa problem.

3. Vilka berörs?

Sökande med betyg från utländsk gymnasieutbildning samt sökande med äldre svenska gymnasiebetyg berörs av ändringarna av hänvisningarna i bestämmelserna i UHR:s föreskrifter.

Sökande med finsk gymnasieutbildning som har inlett studentexamen våren 2022 berörs av den nya regleringen i bilaga 3.

Sökande med betyg från Europaskolan och utbildning som leder fram till International Baccalaureate Diploma berörs av ändringarna av hänvisningarna i bilaga 5.

Vidareinformatörer berörs indirekt av de föreslagna bestämmelserna i bilagorna 3 och 5.

4. Bemyndiganden för UHR:s beslut

I 7 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) anges att UHR får meddela föreskrifter om platsfördelning för sökande som inte omfattas av bilaga 3. I 7 kap. 18 § högskoleförordningen (1993:100) anges att UHR får meddela föreskrifter i övrigt som behövs för meritvärdering av betyg.

I bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100) anges att betyg från gymnasieskolan även avser betyg från Europaskolan (European Baccalaureate) och utbildning som leder fram till International Baccalaureate i fråga om

platsfördelning på grundval av betyg. UHR får i övrigt meddela föreskrifter som gäller meritvärdering av betyg från Europaskolan (European Baccalaureate) och utbildning som leder fram till International Baccalaureate och hur sådana betyg ska ge meritpoäng.¹

5. Kostnader och andra konsekvenser

Regleringen kommer inte innebära några kostnadsmissiga konsekvenser. Övriga konsekvenser av förslaget framgår nedan.

6. Regleringen och Sveriges skyldigheter som EU-medlem

De regler som föreslås överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Förslaget förväntas inte innebära några konsekvenser i relationen mellan kvinnor och män.

7. Tidpunkt och informationsinsatser

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft hösten 2022 och tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 31 december 2022.

Sökande med utländska betyg som berörs av förändringar i regelverket behöver få information om förändringarna i så god tid som möjligt för att kunna göra välavvägda val.

UHR vill göra de föreslagna förändringarna så snart som möjligt för att kunna informera de som berörs av dessa ändringar före det att reglerna börjar tillämpas.

Konsekvenser för lärosäten och UHR

Förslaget innebär att antagningssystemet NyA måste uppdateras så att betyg från Finland med den reformerade studentexamen meritvärderas enligt de nya bestämmelserna.

Bedömningshandboken, som tas fram av Sveriges universitets- och högskoleförbunds arbetsgrupp Nationella bedömningsgruppen för antagning (NBA), och som används som underlag i antagning till högre utbildning, kan behöva uppdateras. Även de webbplatser som används för anmälan till högskolestudier kan behöva uppdateras. Informationsinsatser är nödvändiga för att presumtiva sökande och återsökande samt vidareinformatörer, som exempelvis studie- och yrkesvägledare, ska få kännedom om regleringarna. UHR bedömer att förslaget inte får några övriga effekter för lärosätena.

¹ Bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100).

B Kommuner och regioner

Förslaget innebär effekter för vidareinformatörer. UHR bedömer att regleringen inte får några övriga effekter för kommuner eller regioner.

C Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

D Samråd

Under arbetet har UHR haft samråd med NBA om förändringen för sökande som börjar avlägga studentexamen i Finland våren 2022 enligt den nya strukturen.

E Kontaktperson

Det går bra att kontakta utredaren Erica Finnerman vid eventuella frågor om konsekvensutredningen. Tel.nr: 010-470 03 65, e-postadress: erica.finnerman@uhr.se.